

**Statistikdokumentation for
Høsten af korn, raps og bælg­sæd 2014**

1 Indledning

Danmarks Statistik udarbejder en opgørelse af den danske kornhøst samt produktion og anvendelse af halm på basis af indberetninger fra landmænd.

Høst af grovfoder, sukkerroer og kartofler opgøres på basis af udbytteskøn fra planteavlskonsulenter . Desuden indgår Korn og majs som høstes til ensilage eller grønfoder.

Prognose for det kommende års arealer med vinterafgrøder udarbejdes ud fra oplysninger om certificeret såsæd.

Resultater for frø til udsæd opgøres ud fra administrative oplysninger.

Tilsvarende statistikker om vegetabilsk produktion:

- Produktion af frugt og grønt
- Væksthusproduktion (Landbrugs- og gartneritællingen).

2 Indhold

Høsten af korn, raps og ærter samt halm

Opgørelse af den danske kornhøst på basis af indberetninger fra landmænd. Desuden opgøres den samlede produktion og anvendelse af halm.

Afgrøder, der er omfattet: vinterhvede, -byg, -raps, vårhvede, -byg, -raps, rug, havre, triticale, markært og blandsæd.

Høst af grovfoder

Omfatter høsten af sukkerroer, kartofler og grovfoder samt korn og majs som høstes til ensilage eller grønfoder.

Arealer med vinterafgrøder

Prognose for arealer udlagt med vintersæd til høst det følgende år.

Frø til udsæd

Resultater for frø til udsæd (arealer, hektarudbytter og samlet udbytte) bringes på landsplan for knap 20 typer.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Høsten af korn, raps og ærter samt halm

Opgørelse af den danske kornhøst på basis af indberetninger fra landmænd. Endelige høstopgørelser findes helt tilbage til 1875. Desuden opgøres den samlede produktion og anvendelse af halm.

Afgrøder, der er omfattet: vinterhvede, -byg, -raps, vårhvede, -byg, -raps, rug, havre, triticale, markært og blandsæd.

I forbindelse med opgørelsen opgøres tillige den samlede produktion og anvendelse af halm. Årlige opgørelser af produktionen har været udarbejdet siden 1970, mens opgørelser af halmanvendelsen har været lavet siden 1972.

Statistikken om korn, raps og ærter samt om halm er først og fremmest en produktionsopgørelse.

Omfatter høsten af vinterhvede, -byg, -raps, vårhvede, -byg, -raps, rug, havre, triticale, markært og blandsæd. For hver afgrøde indhentes oplysninger via spørgeskema om dyrket areal, samlet udbytte (hkg), gennemsnitsudbytte (hkg/ha) og vandprocent hvis udbyttet ikke er oplyst i tørret vægt. Vandprocenten anvendes til opgørelse med standardiseret vandprocent (15 pct. for korn og ærter og 9 pct. for raps).

Høst af majs til modenhed (kernemajs) indgår i statistikken fra 2011.

Statikken vedrørende halm, belyser produktion og anvendelse af halm ved de ovennævnte afgrøder. Produktion opgøres som en relation mellem kerneudbytte (korn, raps og ærter) og forventet halmudbytte, mens anvendelsen af halm er baseret på spørgeskemaoplysninger om fordelingen af halmarealerne anvendt til fyring, til foder, til anden anvendelse eller til nedmuldning.

Fra og med 2006 opgøres resultaterne ud fra den nye administrative struktur i Danmark, d.v.s. for regioner. Regioner er opdelt på særlige landbrugslandsdele (underopdelinger af regioner).

Høst af grovfoder

Omfatter høsten af sukkerroer, kartofler og grovfoder samt korn og majs som høstes til ensilage eller grønfoder.

Dataindsamling: udbytteskøn fra planteavlskonsulenter. Der indhentes oplysninger fra ca. 50 planteavlskonsulenter om udbytte pr. ha for græs (i og uden for omdrift), grønfoder (majs og helsæd), roer (handelsroer og foderroer) og kartofler (spise- industri- og læggekartofler). For græs, helsæd og spisekartofler er der siden 2002 indhentet særskilte oplysninger om udbytter ved økologisk produktion.

Fra landskontoret for Planteavl indhentes centrale udbytteskøn for efterafgrøder, samt omregningsfaktorer mellem mængder og foderenheder. Udbytteoplysningerne kombineres med arealoplysninger fra NaturErhvervsstyrelsen (siden 2005), samt Landbrugs- og gartneritællingen, hvorved den samlede grovfoderhøst kan beregnes.

Arealer med vinterafgrøder

Prognose for arealer udlagt med vintersæd til høst det følgende år. Afgrøderne omfatter: vinterhvede, vinterbyg, rug, triticale og vinterraps. Der er alene tale om beregninger af arealer på landsplan, men resultaterne har samtidigt betydning for skøn af størrelsen af næste høst. Prognoser har været udarbejdet siden 1967. Er siden 2002 baseret på mængder af certificeret såsæd.

Frø til udsæd

Resultater for frø til udsæd (arealer, hektarudbytter og samlet udbytte) bringes på landsplan for knap 20 typer. Med hensyn til udbytte er der tale om oprenset mængde. Statistikken baserer sig på data fra NaturErhvervsstyrelsen om dyrkede arealer (administrative oplysninger) og produktion (udbytteskøn).

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Regional opdeling

Høsten af korn, raps og ærter og bælg­sæd er opdelt på særlige landbrugs­landsdele (underopdelinger af regioner). Det er valgt at vise resultater for landsdelene København by, København omegn og Nordsjælland under ét "København og Nordsjælland" samt tilsvarende for landsdelene Østsjælland og Vestsjælland, hvilke er sammenfaldende med Region Sjælland. Region Nordjylland er ikke opdelt i landsdele. Opdelingen ser således ud:

- Hele landet
- Region Hovedstaden
- Landsdel København by, Landsdel Københavns omegn og Landsdel Nordsjælland
- Landsdel Bornholm
- Region Sjælland
- Region Syddanmark
- Landsdel Fyn inkl. øerne
- Landsdel Sydjylland
- Region Midtjylland
- Landsdel Østjylland
- Landsdel Vestjylland
- Region Nordjylland

Afgrøder

Alle afgrøder følger EU's klassifikationer.

2.3 Sektordækning

Landbruget.

2.4 Begreber og definitioner

(under udarbejdelse)

Høsten af korn, raps og ærter og bælg­sæd

- Ansøgt areal
- Dyrket areal
- Samlet udbytte
- Gennemsnitsudbytte
- Tørret vægt
- Vandprocent

Høst af grovfoder

Prognosen for vintersæd

Frø til udsæd

2.5 Enheder

Statistikken offentliggøres ikke på tællingsenheder.

2.6 Population

Målpopulationen er landmænd (bedrifter) med produktion af de omfattede afgrøder (korn, raps, bælg­sæd, foderafgrøder).

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

Statistikkerne i deres nuværende form er tilgængelige fra 1990-. Se dog 'Sammenlignelighed over tid' for udspecificering.

2.9 Basisperiode

Statistikken dækker over høst i kalenderåret.

2.10 Måleenhed

- Arealer: 1000 hektar. 1 ha. = 10.000 m².
- Gennemsnitsudbytte: hektokilo pr. hektar. 1 hkg = 10 kg.
- Produktion: mio. kilo.

2.11 Referencetid

Høsten af korn, raps og ærter og bælg­sæd

01-10-2014

Høstafslutningen det enkelte år (typisk primo september). I praksis vil de fleste afgrøder være høstet inden udgangen af september. Dog kan majs til modenhed have senere høst.

Høst af grovfoder

31-11-2014

Arealer med vinterafgrøder

15-10-2014.

Denne dato er normalt det senest mulige såtidspunkt.

2.12 Hyppighed

Årlig.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Lov om Danmarks Statistik § 6 og § 8, dog er respondenterne på grovfodertællingen (konsulenter) ikke indberetningspligtige.

Rådsforordning 543/2009 for afgrødestatistikker samt for prognosen. Direktiv 1989/130 for halmproduktion som indgår i sektorregnskabet.

2.14 Indberetningsbyrde

1,1 årsværk.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Se under "Analyse".

3.1 Kilder

Generelt stammer arealoplysninger fra Naturerhvervsstyrelsen suppleret med Danmarks Statistiks Landbrugs- og gartneritælling.

Høsten af korn, raps og ærter samt halm

- Spørgeskemabaseret.
- Brutto stikprøve på ca. 2.800 bedrifter (ca. 8 pct. af alle bedrifter). Nettostikprøve: ca. 2.700 bedrifter.
- Tilfældig, stratificeret udvælgelse.

Høst af grovfoder

Spørgeskema til planteavlskonsulenter.

Prognosen for vintersæd

Såsådsoplysninger fra Naturerhvervsstyrelsen samt Videncentret for Landbrug. Reviderede arealoplysninger fra 'Høsten af korn, raps og ærter samt halm'.

Frø til udsæd

Oplysninger fra NaturErhvervstyrelsen.

3.2 Indsamlingshyppighed

Årlig.

3.3 Indsamlingsmetode

Webspørgeskema.

- [Spørgeskema og vejledning til Høsten af korn, raps og bælgssæd](#)
- [Spørgeskema og vejledning til Grovfodertællingen](#)

3.4 Datavalidering

Indberetningerne til Høsten af korn, raps og ærter samt halm valideres i forhold til afvigelse fra gennemsnitsudbytter.

3.5 Databehandling

Se under "Analyse".

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data udover hvad der allerede er beskrevet under 'Datavalidering' og 'Databehandling'.

4 Relevans

Brugerne er især EU og landbrugets organisationer. Høstresultaterne indgår i opgørelsen af landbrugets bruttofaktorindkomst. Oplysninger om anvendelse af halm til fyring anvendes bl.a. af Energistyrelsen.

Brugerbehov afdækkes i Brugerudvalget for fødevarerstatistik. Danmarks statistik er desuden i regelmæssig kontakt med centrale brugere, herunder Fødevareministeriet samt forskningsinstitutioner.

4.1 Brugerbehov

Brugerne er især EU og landbrugets organisationer. Høstresultaterne indgår i opgørelsen af landbrugets bruttofaktorindkomst. Oplysninger om anvendelse af halm til fyring anvendes bl.a. af Energistyrelsen.

4.2 Brugertilfredshed

Brugerbehov afdækkes i Brugerudvalget for fødevarerstatistik. Danmarks statistik er desuden i regelmæssig kontakt med centrale brugere, herunder Fødevareministeriet samt forskningsinstitutioner.

4.3 Fuldstændighed af data

Data opfylder EU-forordninger og -guidelines.

5 Præcision og pålidelighed

Den samlede pålidelighed ved opgørelsen af høsten af korn, ærter og raps må betegnes som god, dog med en stor usikkerhed for afgrøder med små arealer på landsplan, især vårraps.

For grovfoder må pålideligheden betragtes som rimelig for gennemsnitsudbytternes vedkommende, mens den er høj for arealoplysningerne.

Pålideligheden i prognosen for vintersædsarealer må overordnet betegnes som mindre god end høsten.

5.1 Samlet præcision

Den samlede pålidelighed ved opgørelsen af høsten af korn, ærter og raps må betegnes som god, dog med nogen usikkerhed for afgrøder med små arealer på landsplan, især vårraps.

For grovfoder må pålideligheden betragtes som rimelig for gennemsnitsudbytternes vedkommende, mens den er høj for arealoplysningerne.

Pålideligheden i prognosen for vintersædsarealer må overordnet betegnes som mindre god end høsten.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Høsten af korn, raps og ærter og bælgssæd

Stikprøve på ca. 2.800 bedrifter (ca. 8 pct. af alle bedrifter). Svarprocenten ved spørgeskemaundersøgelsen er generelt over 95, og giver derfor ikke anledning til nævneværdig usikkerhed.

Varianskoefficienten på den samlede høst af korn, raps og ærter er af størrelsesorden 0,3 pct., svarende til ca. 30.000 tons. korn. For afgrøder med begrænset udbredelse er usikkerheden typisk op mod 5 pct.

Den statistiske usikkerhed opfylder kvalitetskravet i EU-retsakten om høststatistik.

På grund af større spredning i halmanvendelsen end i høstudbytteerne er usikkerheden for halmanvendelsen til forskellige formål relativt større end usikkerheden på høsten af korn, raps og ærter.

Høst af grovfoder

Svarprocenten i undersøgelsen af grovfoderhøsten er noget under 100 pct., hvilket er en kilde til nogen usikkerhed.

Arealer med vinterafgrøder

Ingen stikprøveusikkerhed som sådan. Forholdet mellem arealer i prognosen og de senere konstaterede arealer indikerer en usikkerhed i størrelsesorden 5 pct. på de samlede vintersædsarealer.

Varianskoefficient (c.v.) for hovedvariable i 2013

Høsten af korn, raps og ærter og bælgssæd

Udbytte

- Korn i alt 0,3
- Vinterhvede 0,3
- Vårhvede 1,6
- Rug 0,9
- Triticale 2,2
- Vinterbyg 0,6
- Vårbyg 0,4
- Majs til modenhed 4,4
- Havre og blandsæd i alt 1,3
- Havre 1,3
- Blandsæd 4,7
- Raps i alt 0,6
- Vinterraps 0,6
- Vårraps 14,3
- Bælgssæd i alt 4,6
- Markærter 4,6

5.3 Anden usikkerhed

Under udarbejdelse.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Den samlede pålidelighed ved opgørelsen af høsten af korn, ærter og raps må betegnes som god, dog med en stor usikkerhed for afgrøder med små arealer på landsplan, især vårraps.

For grovfoder må pålideligheden betragtes som rimelig for gennemsnitsudbytternes vedkommende, mens den er høj for arealoplysningerne.

Pålideligheden i prognosen for vintersædsarealer må overordnet betegnes som mindre god end høsten.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der er god overensstemmelse mellem de foreløbige og endelige tal for høsten af korn, ærter og raps.

De øvrige statistikker udarbejdes kun en gang om året, hvorfor der ikke kan skelnes mellem foreløbige og endelige tal.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken offentliggøres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

- Foreløbige opgørelser for høsten af korn, raps og bælgsgød udgives ultimo november. Endelig opgørelse, inklusiv resultater for landsdele og regioner udgives april det efterfølgende år, hvor grovfoderhøsten også offentliggøres. Referenceperiodens udløb: 1. oktober.
- Høst af grovfoder udgives april det efterfølgende år. Referenceperiodens udløb: ultimo november.
- Prognosen for det følgende års vintersædsarealer udgives primo december. Referenceperiodens udløb 15. oktober

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikkerne udgives årligt.

Foreløbige opgørelser for høsten af korn, raps og ærter og bælgsgød udgives ultimo november. Endelig opgørelse, inklusiv resultater for landsdele og regioner, foreligger i april det efterfølgende år, hvor grovfoderhøsten også offentliggøres.

Prognosen for det følgende års vintersædsarealer udgives primo december.

Frø til udsæd offentliggøres i statistikbanken.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Tilsvarende statistikker udarbejdes blandt EU-medlemslande og er tilgængelige fra Eurostats hjemmeside. Statistikken følger EU-standarder.

Høsttallene er i princippet sammenlignelige tilbage til 1900 men med metodeændringer undervejs. Den nuværende opgørelsesmetode har i princippet været anvendt siden 1971. Opgørelserne for de nye landsdele er foretaget fra 2006. Således foreligger der for 2006 foreligger både en opgørelse på de daværende amter, og de nuværende regioner.

7.1 International sammenlignelighed

Tilsvarende statistikker udarbejdes blandt EU-medlemslande og er tilgængelige fra Eurostats hjemmeside. Statistikken følger EU-standarder.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Høsten af korn, raps og ærter samt halm

Høsttallene er i princippet sammenlignelige tilbage til 1900. Her skal dog tages et vist forbehold for metodeændringer undervejs. Endelige høstopgørelser for korn findes helt tilbage til 1875. Den nuværende opgørelsesmetode har i princippet været anvendt siden 1971. Opgørelserne for de nye landsdele som i kraft af det nye administrative Danmarkskort er foretaget fra 2006. For 2006 foreligger både de daværende amter, og de nuværende regioner.

Høst af majs til modenhed (kernemajs) indgår i statistikken fra 2011.

I forbindelse med opgørelsen opgøres tillige den samlede produktion og anvendelse af halm. Årlige opgørelser af produktionen har været udarbejdet siden 1970, mens opgørelser af halmanvendelsen har været lavet siden 1972. For driftsårene 1992/93, 1994/95 og 1996/97 har Danmarks Statistik endvidere gennemført selvstændige tællinger af forbrug af halm til fyring for Energistyrelsen.

Fra og med 2006 opgøres resultaterne ud fra den nye administrative struktur i Danmark, d.v.s. for regioner. Regioner er opdelt på særlige landbrugslandsdele (underopdelinger af regioner).

Høst af grovfoder

For grovfoder er der fuld sammenlignelighed fra 1982 og frem. Metodeændring fra 2001 til 2002-tællingen (specifik hensyntagen til økologisk produktion) og ændring i arealgrundlaget (fra 2005) kan dog i mindre grad påvirke sammenligneligheden.

Tal for høst af grovfoder findes helt tilbage til 1900. Siden 1964 har tællingen fundet sted ved at udsende skema til planteavlskonsulenter med spørgsmål om udbytte pr. ha af græs.

For græs, helsæd og spisekartofler er der siden 2002 skelnet mellem økologisk og konventionel produktion.

Oplysninger om roetop er ophørt fra og med 2005, grundet produktets marginale betydning.

Fra 1980 indsamles de enkelte græs- og grønfoderafgrøder. Fra 1982 er roer og kartofler omfattet.

Prognosen for vintersæd

Statistikken foreligger 1990- Principielt er der god sammenlignbarhed, men prognosetal bruges typisk kun indtil de endelige foreligger.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Tilsvarende statistikker udarbejdes blandt EU-medlemslande og er tilgængelige fra Eurostats hjemmeside. Statistikken følger EU-standarder.

Prognosen om vintersædsarealer kan sammenholdes med de senere konstaterede arealer i landbrugs- og gartneritællingen.

7.4 Intern konsistens

Data er internt konsistente, da de stammer fra samme kilde.

8 Tilgængelighed

Den foreløbige høstopgørelse offentliggøres i *Nyt fra Danmarks Statistik*. Den endelige høstopgørelse i Statistikbanken, tilføjet regionale resultater.

Årspublikationer: *Statistisk Årbog*, *Statistisk Tiårsoversigt*

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet. Temapublikationer mv. kan offentliggøres på andre tidspunkter af dagen. Rigsstatistikeren kan beslutte, at sådanne publikationer kan udleveres før udgivelsestidspunktet, fx til interessenter og pressen.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

[Nyt og statistikbanktabeller](#)

8.5 Publikationer

[Statistisk årbog](#), [Statistisk Tiårsoversigt](#) (udvalg af resultater fra Statistikbanken)

8.6 Statistikbanken

[Nyt og statistikbanktabeller](#)

De enkelte statistikbanktabeller:

- [Høstresultat efter afgrøde og enhed](#)
- [Høstresultat efter område, afgrøde og enhed](#)
- [Prognose for vinterafgrøder til høst efter afgrøde og enhed](#)
- [Frøproduktion efter afgrøde og enhed](#)
- [Halmudbytte og halmanvendelse efter område, afgrøde, enhed og anvendelse](#)

8.7 Adgang til mikrodata

Undersøgelsens data kan gøres tilgængelige som anonymiserede mikrodata gennem Danmarks Statistiks forskerplaceringsordning.

Høst af grovfoder: 1993-2003 er spørgeskemaer registreret i Blaise. Fra 2004 i Excel.

8.8 Anden tilgængelighed

Ingen anden tilgængelighed.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik i Danmarks Statistik](#)

8.10 Diskretionering og databehandling

Statistikken offentliggøres ikke på et niveau, der kræver diskretionering.

8.11 Reference til metodedokumenter

Ingen andre generelle metodedokumenter.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Fødevareerhverv. De statistikansvarlige er:

- Martin Lundø, tlf. 3917 3873, e-mail: mlu@dst.dk (metode)
- Jamila Buzquurz, tlf. 3917 3366, e-mail: jbu@dst.dk (korn)
- Agnete Nilsson, tlf. 3917 3389, e-mail: agn@dst.dk (frø)
- Mads Dissing, tlf. 3917 3381, e-mail: mdi@dst.dk (grovfoder)

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Fødevareerhverv, Erhvervsstatistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Martin Lundø

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

mlu@dst.dk

9.7 Telefonnummer

3917 3873

9.8 Faxnummer

39 17 39 99